

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОЧИКИСТОН

ДАР БОРАИ МУҚОВИМАТ БА КОРРУПСИЯ

Бо қарори Маҷлиси намояндагони
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
17 июни соли 2020, № 116
қабул карда шуд.

Бо қарори Маҷлиси миллии
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
5 августи соли 2020, № 59
ҷонибдорӣ карда шуд.

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқию ташкилии муқовимат ба коррупсияро муайян намуда, ба ҳифзи ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд, манфиатҳои давлату ҷомеа, таъмини амнияти миллӣ, фаъолияти муттадили мақомоти давлатӣ ва беғаразӣ дар хизмати давлатӣ равона гардидааст.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМИ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- **коррупсия** - кирдore (харакат ё беҳаракатие), ки аз ҷониби шахси барои иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё шахсони ба он баробаркардашуда бо истифода аз мақоми хизматии худ ва имкониятҳои он барои ба манфиати худ ё шахси дигар ғайриқонунӣ ба даст овардани неъматҳои моддию ғайримоддӣ, бартарӣ ё имтиёзҳои дигар содир карда мешавад, инчунин ба ин шахс бевосита ё бавосита додани неъматҳои моддию ғайримоддӣ, бартарӣ ё имтиёзҳои дигар ба субъектҳои ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд бо мақсади моил кардан ё мукофотонидани онҳо барои содир намудани чунин ҳаракатҳо ба манфиати шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ;

- **муқовимат ба коррупсия** - фаъолияти субъектҳои муқовимат ба коррупсия дар самти пешгирий, ошкор кардан, кушодан, таҳқиқу тафтиши ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд ва ба ҷавобгарӣ кашидани субъектҳои ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд, бартараф намудани сабабу шароитҳои бавучудоварандай коррупсия ва оқибатҳои ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионӣ;

- **ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд** - ҳуқуқвайронкуниҳои бо Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ пешбинишудае, ки барои коррупсия шароит ба вуҷуд оварда, аз ҷониби субъектҳои ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд содир шуда, боиси ҷавобгарии бо қонунгузорӣ

муқарраршудаи интизомӣ, маъмурӣ, гражданий ва чинояти мегарданд;

- **субъектҳои ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд** - шахси барои ичрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор, яъне шахсе, ки ба таври доимӣ, муваққатӣ ё бо ваколати маҳсус мансабҳои давлатии ҳокимияти давлатӣ ё мансабҳои давлатии хизмати давлатиро мутобики санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ишғол менамояд, шахси мансабдори мақомоти ҳудидоракуни шаҳрак ва дехот, инчунин шахсони ба он баробаркардашуда (шахсе, ки бо тартиби муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба сифати номзад ба ишғоли мансабҳои давлатии интихобӣ ё узви мақомоти интихоботии давлатӣ ба қайд гирифта шудааст, шахсони мансабдори субъектҳои ҳочагидори давлатӣ, субъектҳои ҳочагидоре, ки дар онҳо ҳиссаи давлат на кам аз нисфро ташкил медиҳад, шахсони мансабдори ташкилотҳои ғайритичоратӣ, шахсони мансабдори давлатҳои хориҷӣ, созмонҳои байналмилалӣ ва намояндагиҳои онҳо, ки бо мақомоти давлатӣ, шахси мансабдор, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муносибат доранд), шахсе, ки хизматрасониҳои давлатиро амалӣ менамояд, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ;

- **вазифаҳои давлатӣ** - вазифаҳое, ки дар асоси Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар гардида, ба ваколатҳои давлат, мақомоти он ва шахсоне, ки мансабҳои давлатиро ишғол менамоянд, дохил мешаванд;

- **истифода аз мақоми хизматӣ ё имкониятҳои он** - истифодай якдафъаина, такрорӣ ё мунтазам аз вазифаҳои давлатӣ ва имкониятҳои он, инчунин барқарор намудани алоқаҳои устувор бо як ё якчанд шахси барои ичрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё шахсони ба он баробаркардашуда, бо шаҳс ё гурӯҳи алоҳида бо мақсадҳои дар сарҳати якуми ҳамин модда номбаршуда, ки ба манфиатҳои шаҳс, давлат ва ҷомеа таҳдид мекунад ё зарар мерасонад;

- **хешовандон** - зан, шавҳар, фарзанд, падару модар, бародар, хоҳар, инчунин падару модар, бародар, хоҳар ва фарзандони зан ё шавҳар, амак, тағо, хола, амма, қудо, келин, домод, бародарзода, хоҳарзода, фарзандхондагон, фарзандхондшудагон, инчунин шахси дигаре, ки бо шахси барои ичрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё шахсони ба он баробаркардашуда якҷоя зиндагӣ карда, ҳочагии умумӣ мебаранд;

- **манфиати давлатӣ** - ҳама гуна манфиате, ки бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар ва ҳифз карда мешавад;

- **манфиати шаҳсӣ** - ҳама гуна манфиате, ки ба қонеъ гардонидани эҳтиёҷоти моддии ғайримоддии шаҳс равона карда мешавад;

- **барҳӯрди манфиатҳо** - ҳолати манфиатдории шаҳсии субъектҳои ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд, ки ҳангоми ичрои вазифа метавонад боиси ба амал омадани

ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионӣ гардад ва ба манфиатҳои шахси воқеӣ, ҳуқуқӣ, ҷомеа ва давлат зарап расонад;

- **пешгирии коррупсия** - фаъолияти субъектҳои муқовимат ба коррупсия дар самти огоҳ, пешгирий, ошкор, бақайдгирӣ, кушодан, таҳқиқу тафтиши кирдорҳои коррупсионӣ ва бартараф намудани сабабу шароитҳое, ки ба содиршавии ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд мусоидат мекунанд;

- **хавғҳои коррупсионӣ** - эҳтимолияти ҷой доштан ва ба вучуд омадани сабаб ва шароитҳое, ки метавонанд ба ҳар шакл ба содиршавии ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд мусоидат намоянд.

Моддаи 2. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи муқовимат ба коррупсия

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи муқовимат ба коррупсия ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалие, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Доираи амали Қонуни мазкур

Қонуни мазкур нисбат ба субъектҳои ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд паҳн мегардад, агар дар санадҳои ҳуқуқии байналмилалие, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад.

Моддаи 4. Принсипҳои асосии муқовимат ба коррупсия

Муқовимат ба коррупсия дар асоси принсипҳои зерин амалӣ мегардад:

- 1) қонунийт;
- 2) адолат;
- 3) афзалияти ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд;
- 4) баробарии ҳама дар назди қонун;
- 5) шаффофият ва ошкорбаёни;
- 6) ногузир будани ҷавобгарӣ барои содир намудани ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд;
- 7) пешгирий ва бартараф намудани оқибатҳои ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд;
- 8) таъмини амнияти шахсӣ ва кафолати ҳуқуқии шахсе, ки дар муқовимат ба коррупсия мусоидат менамояд;
- 9) ҳамкории мақомоти давлатӣ бо ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ.

БОБИ 2. ВАКОЛАТҲОИ СУБЪЕКТҲОИ МУҚОВИМАТ БА КОРРУПСИЯ

Моддаи 5. Салоҳияти Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия

Президенти Чумхурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия дорои салоҳияти зерин мебошад:

- самтҳои асосии сиёсати давлатиро оид ба муқовимат ба коррупсия муайян менамояд;
- стратегияи давлатии муқовимат ба коррупсияро тасдиқ менамояд;
- Шӯрои миллии муқовимат ба коррупсияи Чумхурии Тоҷикистонро таъсис медиҳад, ҳайат ва низомномаи онро тасдиқ менамояд;
- ваколатҳои дигареро, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии Чумхурии Тоҷикистон пешбинӣ кардаанд, амалӣ менамояд.

Моддаи 6. Салоҳияти Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия

Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия дорои салоҳияти зерин мебошад:

- сиёсати давлатиро дар самти муқовимат ба коррупсия, таъминоти ташкилий, рушд ва таҳқими моддию техникии субъектҳои бевосита ба коррупсия муқовиматкунандаро татбиқ менамояд;
- ваколатҳои дигареро, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии Чумхурии Тоҷикистон пешбинӣ кардаанд, амалӣ менамояд.

Моддаи 7. Субъектҳои муқовимат ба коррупсия

Субъектҳои муқовимат ба коррупсия аз субъектҳои бевосита ба коррупсия муқовиматкунанда ва субъектҳое, ки дар муқовимат ба коррупсия иштиrok менамоянд, иборат мебошанд.

Моддаи 8. Субъектҳои бевосита ба коррупсия муқовиматкунанда

1. Субъектҳои бевосита ба коррупсия муқовиматкунанда инҳо мебошанд:

- 1) Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Чумхурии Тоҷикистон;
- 2) Прокуратураи генералии Чумхурии Тоҷикистон;
- 3) Вазорати корҳои дохилии Чумхурии Тоҷикистон;
- 4) Вазорати мудофиаи Чумхурии Тоҷикистон;
- 5) Кумитаи давлатии амнияти миллии Чумхурии Тоҷикистон;
- 6) Агентии назорати маводи нашъаовари назди Президенти Чумхурии Тоҷикистон;
- 7) Гвардияи миллии Чумхурии Тоҷикистон;
- 8) Ҳадамоти гумруки назди Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон;
- 9) судҳои Чумхурии Тоҷикистон.

2. Барои иҷрои вазифаҳои муқовимат ба коррупсия роҳбарони субъектҳои муқовимат ба коррупсия масъул мебошанд.

Моддаи 9. Ваколатҳои субъектҳои бевосита ба коррупсия муқовиматкунанда

1. Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия дорои ваколатҳои зерин мебошад:

1) сиёсати давлатиро дар самти муқовимат ба коррупсия татбиқ менамояд;

2) муқовимат ба коррупсияро дар тамоми мақомоти ҳокимияти давлатӣ, мақомоти маҷаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракуни шаҳрак ва дехот, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои дигар, новобаста ба шакли ташкилию ҳуқуқиашон, амалӣ менамояд;

3) санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар самти муқовимат ба коррупсия таҳия ва мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд;

4) фаъолияти субъектҳои муқовимат ба коррупсияро дар самти муқовимат ба коррупсия ҳамоҳанг месозад;

5) корҳои таҳлилӣ ва мониторинги вазъи муқовимат ба коррупсияро анҷом медиҳад, натиҷаи онро барои баррасӣ ва андешидани чораҳо ба мақомоти даҳлдори давлативу ҷамъиятӣ ирсол менамояд;

6) ҳавғҳои коррупсиониро дар тамоми мақомоти ҳокимияти давлатӣ, мақомоти маҷаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракуни шаҳрак ва дехот, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои дигар, новобаста ба шакли ташкилию ҳуқуқиашон, таҳлил менамояд ва чораҳои зарурӣ меандешад;

7) самаранокии чораҳои муқовимат ба коррупсияро таҳлил намуда, барои такмил додани онҳо тақлифҳо пешниҳод менамояд;

8) ҷиноятҳои ба коррупсия алоқамандро ошкор ва тағтиш намуда, ҷиҳати огоҳ, пешгирий, ошкор ва бартараф намудани сабабу шароитҳои бавучудоварандай коррупсия ва оқибатҳои ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионӣ чораҳои самаранок меандешад;

9) фаъолияти мақомоти давлатиро оид ба гузаронидани арзёбии зиддикоррупсионии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ таҳлил ва ҳамоҳанг менамояд;

10) ваколатҳои дигари пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистонро амалӣ менамояд.

2. Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия дорои ваколатҳои зерин мебошад:

1) назорати риояи дақиқ ва иҷрои якхелai қонунҳоро татбиқ менамояд ва дар мавриди ошкор намудани ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон чораҳо меандешад;

2) ҳамкории ҳуқуқии байнамилалиро барои расонидани ёрии ҳуқуқӣ, истирдоди шаҳсони ҷиноятҳои коррупсионӣ содирнамударо, ки дар ҳудуди давлати хориҷӣ қарор доранд,

мутобики санадҳои ҳуқуқии байналмилалии Эътирофнамудаи Тоҷикистон амалӣ мегардонад;

3) фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқро дар самти таҳқик ва тафтиши чиноятҳои ба коррупсия алоқаманд ҳамоҳанг месозад;

4) ҳангоми дар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ошкор намудани омилҳои бавучудоварандаи коррупсия ҷиҳати бартараф намудани онҳо ба субъектҳои ҳуқуқэҷодкунанда ё ба мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия пешниҳод манзур менамояд;

5) таҳлил ва арзёбии маълумоти оморӣ оид ба вазъи муқовимат ба коррупсияро анҷом медиҳад;

6) ваколатҳои дигари пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистонро амалӣ менамояд.

3. Ваколатҳои Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Агентии назорати маводи нашъаовари назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия бо роҳи андешидани ҷораҳои пешгирий ва ошкор кардани ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд амалӣ карда мешаванд.

4. Ваколатҳои Вазорати мудофиа ва Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо роҳи гузаронидани ҷорабинихои зиддикоррупсияни дар соҳаи идорақунии ҳарбӣ ва Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешаванд.

5. Ваколатҳои Кумитаи давлатии амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия тавассути андешидани ҷорабинихои пешгирикунанда ва ошкорсозандай ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд, ки ба амнияти миллӣ таҳдид менамоянд, амалӣ карда мешаванд.

6. Ваколатҳои Ҳадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия тавассути андешидани ҷораҳои зарурӣ ҷиҳати пешгирий ва ошкор намудани ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд ҳангоми интиқоли молу маҳсолот аз сарҳади гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешаванд.

7. Ваколатҳои мақомоти судӣ дар самти муқовимат ба коррупсия бо тартиби пешбининамудаи Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон", Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешаванд.

Моддаи 10. Субъектҳое, ки дар муқовимат ба коррупсия иштирок менамоянд

Субъектҳое, ки дар муқовимат ба коррупсия иштирок менамоянд, инҳо мебошанд:

- 1) Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- 2) Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- 3) Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- 4) Вазорати меҳнат, мұжочират ва шуғли ахолии Қумхурии Тоҷикистон;
- 5) Вазорати молияи Қумхурии Тоҷикистон;
- 6) Палатаи ҳисоби Қумхурии Тоҷикистон;
- 7) Агентии хизмати давлатии назди Президенти Қумхурии Тоҷикистон;
- 8) Кумитаи давлатии идораи замин ва геодезии Қумхурии Тоҷикистон;
- 9) Кумитаи андози назди Ҳукумати Қумхурии Тоҷикистон;
- 10) Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Қумхурии Тоҷикистон; 11) Агентии ҳариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Қумхурии Тоҷикистон;
- 12) Ҳадамоти алоқаи назди Ҳукумати Қумхурии Тоҷикистон;
- 13) Ҳадамоти ичрои назди Ҳукумати Қумхурии Тоҷикистон;
- 14) Агентии назорат дар соҳаи маориф ва илми назди Президенти Қумхурии Тоҷикистон;
- 15) Бонки миллии Тоҷикистон;
- 16) мақомоти ичроияи маҳаллии ҳокимияти давлати;
- 17) мақомоти худидоракуни шахрак ва дехот;
- 18) мақомоти дигари давлатӣ;
- 19) субъектҳои хочагидор;
- 20) ташкилотҳои ғайритичоратӣ;
- 21) намояндагиҳои созмонҳои байналмилалие, ки дар ҳудуди Қумхурии Тоҷикистон фаъолият мекунанд;
- 22) шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ.

Моддаи 11. Ваколатҳои субъектҳое, ки дар муқовимат ба коррупсия иштирок менамоянд

Субъектҳое, ки дар муқовимат ба коррупсия иштирок менамоянд, дар доираи ваколати ҳуд мунтазам тарғибу ташвиқи зиддикоррупсиониро мегузаронанд, ичрои талаботи стратегия ва барномаҳои давлатии зиддикоррупсиониро таъмин менамоянд, бо мақсади ошкор ва бартараф намудани сабабу шароитҳо ва хавфҳои коррупсионӣ таҳлили фаъолиятро анҷом медиҳанд.

Моддаи 12. Шӯрои миллии муқовимат ба коррупсияи Қумхурии Тоҷикистон

Шӯрои миллии муқовимат ба коррупсияи Қумхурии Тоҷикистон мақоми машваратӣ буда, бо мақсади ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти давлатӣ ва ҷомеаи шаҳрвандӣ ҷиҳати амалигардонии ҷорҳои муқовимат ба коррупсия аз тарафи Президенти Қумхурии Тоҷикистон таъсис дода мешавад ва ба ӯ ҳисботдиҳанд мебошад.

Моддаи 13. Комиссияи ҷамъиятӣ оид ба пешгирии коррупсия

1. Ҷиҳати пешгирии коррупсия дар маҷалҳо дар назди мақомоти иҷроияи маҷаллии ҳокимияти давлатӣ комиссияи ҷамъиятӣ оид ба пешгирии коррупсия таъсис дода мешавад.

2. Низомномаи намунавии комиссияи ҷамъиятӣ оид ба пешгирии коррупсия дар назди мақомоти иҷроияи маҷаллии ҳокимияти давлатӣ аз тарафи Шӯрои миллии муқовимат ба коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдик карда мешавад.

БОБИ 3. ПЕШГИРИИ КОРРУПСИЯ

Моддаи 14. Пешгирии коррупсия ва роҳҳои амалигардонии он

Пешгирии коррупсия яке аз чораҳои муқовимат ба коррупсия буда, бо роҳҳои зерин амалӣ карда мешавад:

- 1) тарғибу ташвиқи зиддикоррупсионӣ;
- 2) таълиму тарбияи зиддикоррупсионӣ;
- 3) таҳлили ҳавфҳои коррупсионӣ;
- 4) мониторинги зиддикоррупсионӣ;
- 5) экспертизаи зиддикоррупсионии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ;
- 6) чораҳои назорати давлатии молиявӣ;
- 7) талаботи маҳсус нисбати довталабони вазифаҳои давлатӣ ва шахсони барои иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор;
- 8) мамоният барои таъин ё интихоб шудан ба мансабҳои давлатӣ ва мансабҳои ба онҳо баробаркардашуда;
- 9) ҷорӣ намудани маҳдудиятҳо вобаста ба иҷрои вазифаҳои мансаби давлатӣ ва мансаби ба он баробаркардашуда.

Моддаи 15. Тарғибу ташвиқи зиддикоррупсионӣ

1. Тарғибу ташвиқи зиддикоррупсионӣ чораҳои мақсадноки фаҳмондадиҳии муқовимат ба коррупсия буда, тавассути воситаҳои аҳбори омма, шабакаи интернет, сұхбату воҳӯриҳо бо аҳолӣ ва роҳҳои дигари дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинигардида амалӣ карда мешаванд.

2. Тарғибу ташвиқи зиддикоррупсионӣ аз тарафи субъектҳои муқовимат ба коррупсия мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешаванд.

Моддаи 16. Таълиму тарбияи зиддикоррупсионӣ

1. Таълиму тарбияи зиддикоррупсионӣ бо роҳи ҷорӣ намудани барномаи таълимӣ бо мақсади аз худ кардани дониш, маҳорат ва масъулият оид ба огоҳ, пешгирий ва ошкор намудани ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд, дар ҷомеа ба вучуд овардани муносибати оштинопазир бо ҳуқуқвайронкуниҳои ба

коррупсия алоқаманд, баланд бардоштани савияи дониш ва фарҳанги ҳуқуқӣ амалӣ карда мешаванд.

2. Таълиму тарбияи зиддикоррупсионӣ мутобики Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешаванд.

Моддаи 17. Таҳлили хавфҳои коррупсионӣ

1. Таҳлили хавфҳои коррупсионӣ бо мақсади ошкор намудани сабабу шароитҳое, ки ба коррупсия мусоидат менамоянд ё метавонанд ба он замина гузоранд, ҳамчунин таҳияи тавсияҳо ҷиҳати аз байн бурдани таъсири онҳо гузаронида мешавад.

2. Тартиби гузаронидани таҳлили хавфҳои коррупсионӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Моддаи 18. Мониторинги зиддикоррупсионӣ

1. Мониторинги зиддикоррупсионӣ бо роҳи мушоҳида, санчиш, таҳқиқ, омӯзиш, таҳлил, арзёбӣ ва пешбинии ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионӣ, омилҳои бавучудоварандай коррупсия, инчунин татбики стратегия, барнома ва нақшашои муқовимат ба коррупсия, тадқиқоти сотсиологӣ, маълумот оид ба огоҳонидан, пешгирий, ошкор, бақайдгирий, бартараф, санчишу тафтиш намудан ва натиҷаи баррасии ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионӣ дар суд ва мақомоти дигари ваколатдори давлатӣ гузаронида мешавад.

2. Натиҷаи мониторинги зиддикоррупсионӣ барои баррасӣ ва андешидани чораҳо ба мақомоти даҳлдори давлатӣ ва ҷамъияти фиристода мешавад.

Моддаи 19. Экспертизаи зиддикоррупсионии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ

Экспертизаи зиддикоррупсионии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар асоси муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи экспертизаи зиддикоррупсионии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ" гузаронида мешавад.

Моддаи 20. Чораҳои назорати давлатии молиявӣ

1. Во мақсади пешгирий ва ошкор намудани кирдорҳои коррупсионӣ дар вазорату идораҳо ва ташкилотҳои дигар, ки дар онҳо маблағҳои буҷетӣ ва ғайрибуҷетӣ истифода карда мешаванд, бо роҳи гузаронидани санчишҳои молиявӣ чораҳои назорати давлатии молиявӣ амалӣ карда мешаванд.

2. Тартиби амалӣ намудани назорати давлатии молиявиро қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 21. Талабот нисбати довталабони мансабҳои давлатӣ ва шахсони барои иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор

1. Во мақсади роҳ надодан ба суистифода аз мақоми хизматии ҳуд ва имкониятҳои он ба манфиатҳои шахсӣ, гурӯҳӣ ва шахсони

дигар дар Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбати довталабони мансабҳои давлатӣ, шахсони барои иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор, инчунин шахсони ба онҳо баробаркардашуда маҳдудият ва уҳдадориҳои махсус муқаррар карда мешаванд.

2. Таъин (интихоб) шудан ба мансаби давлати ба сифати шахсе, ки барои иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор шудааст ва шахси ба он баробаркардашуда маънои ихтиёран ба зимма гирифтани ин уҳдадорӣ ва маҳдудиятҳоро дорад.

3. Маҳдудият ва уҳдадориҳо нисбати шаҳрвандоне, ки ба сифати номзад ба мансабҳои давлатии интихобӣ ба қайд гирифта шудаанд, бо қонунгузорӣ дар бораи интихобот муқаррар карда мешаванд.

4. Довталабони мансабҳои давлатӣ ва мансабҳои ба онҳо баробаркардашуда ҳангоми таъин (интихоб) шудан, шахсони барои иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва шахсони мансабдори давлатии ба онҳо баробаркардашуда, ҳангоми дар мансаб будан уҳдадоранд ҳар сол ба ҷойи кор ва мақомоти андози ҷои зист эъломия дар бораи даромадҳо ва вазъи молумулкӣи худ пешниҳод намоянд.

5. Роҳбарони мақомоти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва дехот ҳангоми таъин (интихоб) ба мансаб ва ҳангоми дар мансаб будан уҳдадоранд ҳар сол оид ба вазъи молумулкӣи худ ба мақомоти болоии худ ва оид ба даромад ба мақомоти андози ҷои зист маълумот пешниҳод намоянд.

Моддаи 22. Мамониат барои таъин ё интихоб шудан ба мансабҳои давлатӣ ва мансабҳои ба онҳо баробаркардашуда

1. Шаҳс дар чунин мавридиҳо наметавонад ба мансабҳои давлатӣ ё мансабҳои ба онҳо баробаркардашуда таъин ё интихоб шавад:

1) доштани доғи судӣ барои ҷиноятҳои аз беэҳтиёти содиркарда;

2) агар барои содир кардани ҷиноятҳои қасдана маҳкум шуда бошад ё дар асоси моддаи 32 Кодекси мурофиавии ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои содир намудани ҷинояти вазнин ва махсусан вазнин аз ҷавобгарии ҷиноятӣ озод шуда бошад;

3) эътибори қонунӣ пайдо кардани ҳалномаи суд дар бораи маҳдуд намудани қобилияти амал ё ғайри қобили амал эътироф намудани шаҳс;

4) надоштани таҳсилот, ихтисос ё собиқаи кории даҳлдоре, ки мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таъин ё интихоб шудан ба мансабҳои давлатӣ ва мансабҳои ба онҳо баробаркардашуда ҳатмӣ мебошад;

5) бевосита дар итоат, таҳти назорат ё ҳисботдиҳанда будани мансаби ишғолшаванд ба ишғолнамудаи ў ба мансабҳое, ки онро хешовандони ў ишғол кардаанд;

6) дар сурати соҳиб шудан ба шаҳрвандии давлати хориҷӣ ё аз даст додани шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин шахси

бешаҳрванд будан, ба истиснои ҳолатҳое, ки таъин ё интихоби чунин шахсон ба хизмати давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо санадҳои ҳуқуқии байналмилалии эътирофнамудаи Тоҷикистон пешбинӣ гардида бошанд;

7) мавридҳои дигаре, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст.

2. Мамониатҳое, ки дар қисми 1 моддаи мазкур пешбинӣ шудаанд, ба мансабҳои ташкилоти давлатӣ ва субъектҳои ҳочагидоре, ки дар онҳо ҳиссаи давлат на кам аз нисфро ташкил медиҳад, татбиқ карда мешавад.

3. Дар сурати риоя накардани мамониати дар қисми 1 моддаи мазкур пешбинишуда, қарори ба мансаб таъин ё интихоб шудани шахс бо эътиroz ё пешниҳоди прокурор, дастури хаттӣ ё пешниҳоди мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ ё бо ташабbusи ҳуди мақомоти қарорро қабулкарда ё мақомоти болоӣ бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон бекор карда мешавад.

Моддаи 23. Маҳдудият вобаста ба ичрои вазифаҳои мансаби давлатӣ ва мансаби ба он баробаркардашуда

1. Ба шахси барои ичрои вазифаҳои мансаби давлатӣ ваколатдор ва мансаби ба он баробаркардашуда ичрои корҳои зерин манъ аст:

1) ба фаъолияти мақомоти дигари давлатӣ, ки ба доираи ваколатҳои мансабиаш дохил нест, даҳолат намояд;

2) ба кори дигари музdnок машғул шавад, ба истиснои фаъолияти илмиву эҷодӣ ва омӯзгорӣ;

3) аз rӯи масъалаҳои вобаста ба фаъолияти мақомоти давлатие, ки дар он хизмат меқунад, бевосита тобеъ ё таҳти назорати он мақомот қарор дорад, ҳамчун вакили шахси сеюм иштирок намояд;

4) шахсан ё ба воситай шахсони боваринок ба фаъолияти соҳибкорӣ машғул шавад;

5) дар бонкҳои хориҷие, ки берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият доранд, суратҳисобҳо кушояд ва пасандозҳо дошта бошад;

6) захираҳои молиявӣ, моддию техникиӣ, нақлиётӣ, захираҳои дигари давлатӣ ё ҷамъияти ва иттилооти хизматиро ба мақсадҳои файрихизматӣ истифода намояд;

7) аз шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои хизмате, ки ҳангоми амалигардонии ваколаташ анҷом додааст ё ба манфиати шахси дигар анҷом надодааст, подош (дар намуди пул, мол, хизматрасонӣ, истироҳат, ҳарочоти нақлиёт ва гайра) гирад, ба шахсони мансабдори болоӣ тухфа диҳад ё хизмат расонад;

8) аз ҳисоби шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии хориҷӣ ба саёҳат ва сафарҳои доҳилий ва хориҷӣ равад, табобат ва истироҳат намояд, ба истиснои

сафарҳо бо даъвати хешовандон ва мутобики санадҳои ҳуқуқии байналмилалии эътирофнамудаи Тоҷикистон ё бо мувофиқаи байни мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақомоти давлатии кишварҳои хориҷӣ ва созмонҳои байналмилалий, ки аз ҳисоби онҳо сурат мегиранд;

9) супоришу дастурҳои ҳизбҳои сиёсӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятий, ташкилотҳои динӣ ва субъектҳои ҳочагидорро, ки ба фаъолияти мақомоти давлатӣ даҳл доранд, ичро намояд ё мақоми ҳизматии ҳудро ба манфиати онҳо истифода барад;

10) барои дар матбуот, радио ва телевизион интишор ва паш гардиҳани мақолаю баромадҳои дар ҷорабиниҳои расмӣ ба сифати ҳизматчиҳои давлатӣ баёнкарда, ки таҳияи онҳо ба уҳдадории ҳизматиаш дохил мешавад, музд гирад.

2. Шаҳсони барои ичрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва шаҳсони ба онҳо баробаркардашуда уҳдадоранд дар мужлати на дертар аз понздаҳ рӯзи кории пас аз ба ҳизмати давлатӣ дохил шудан ҳиссаи дар сармояи оинномавии (шариконаи) ташкилоти тиҷоратӣ доштаашонро ба шаҳси дигар бо ҳуқуқи идораи ба боварӣ асосёфта диҳанд.

3. Шаҳси барои ичрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва шаҳсони ба он баробаркардашуда тухфаҳои ҳангоми баргузории ҷорабиниҳои протоколӣ, сафарҳои ҳизматӣ ва ҷорабиниҳои дигари расмӣ гирифташро ҳамчун молу мулки давлатӣ бояд бо санади даҳлдор ба мақомоте, ки дар он фаъолият менамояд, супорад, ба истиснои армуғон ва тухфаҳои дигари рамзӣ, ки арзиши умумии онҳо дар давоми сол аз сад нишондиҳанд ба ҳисобҳо зиёд набошад.

4. Риоя накардани маҳдудиятҳои номбурда бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ба ҷавобгарӣ кашидан асос мегардад.

БОБИ 4. ҲУҚУҚВАЙРОНКУНИҲОИ БА КОРРУНСИЯ АЛОҚАМАНД ВА ҶАВОБГАРӢ БАРОИ ОНҲО

Моддаи 24. Ҳуқуқвайронкуниҳое, ки барои коррупсия шароит ба вучуд меоваранд ва ҷавобгарӣ барои онҳо

1. Ба ҳуқуқвайронкунии барои коррупсия шароит ба вучуд меоваранд кирдорҳои зерини шаҳси барои ичрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва шаҳсони ба он баробаркардашуда дохил мешаванд:

1) истифода аз мақоми ҳизматии ҳуд дар ҳалли масъалаҳое, ки ба манфиатҳои шаҳсӣ, хешовандон ё шаҳсони сеюм алоқаманданд;

2) монеъ шудан ё даҳолати ғайриқонунӣ ба ичрои фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва назоратӣ дар ҳудуди муайян ё нисбати объектҳо ва ё шаҳсони мушаххас;

3) иштирок ба сифати намояндаи манфиатдори шаҳсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ аз рӯи корҳои мақомоте, ки ин шаҳс дар он ҷо кор мекунад ё дар тобеияти вай қарор дорад, ё ин ки фаъолияти

онҳоро назорат мекунад, аз чумла иштирок ба сифати ҳимоятгари ҷамъияти ё намоянда (ба истиснои ҳолатҳои намояндагии қонуний) аз рӯи парвандажои гражданий, иқтисодӣ, ҷиноятӣ ва ҳукуқвайронкунии маъмури;

4) иштирок дар қиморбозиҳои пулӣ ё қиморбозиҳои дигари дорои ҳусусияти молумулкӣ бо шахсони мансабдори болои ё тобеъ ва ё аз ягон ҷиҳат тобеияти хизматидошта;

5) машғул шудан ба фаъолияти соҳибкорӣ, иштирок дар идоракунии фаъолияти ҷамъияти ҳочагидор ё ташкилоти дигари тиҷоратӣ, аз чумла дар ҳайати мақомоти идоракунии ташкилоти тиҷорати, ки узвият дар онҳо бе нишон додани манфиати маҳсуси шахсӣ ғайриимкон аст, ба истиснои ҳолатҳои пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон;

6) узвият дар мақомоти идоракунӣ, шурӯроҳои нозирон ё парасторон, мақомоти дигари ташкилотҳои ғайритичоратии ҳориҷӣ ва воҳидҳои соҳтории дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияткунандай онҳо, агар дар қонунгузорӣ ё шартномаҳои байналмилалии Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад;

7) пешбарӣ ё таъин шудан ба мансаб ба сифати шахси барои иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё шахсони ба он баробаркардашуда, дар сурати мавҷуд будани мамониатҳо барои ишғол намудани чунин мансаб, ки дар моддаи 22 Қонуни мазкур пешбинӣ шудаанд ва ё дидаву дониста риоя накардани маҳдудияти пешбининамудаи ҳамин Қонун доир ба хизмати якҷояи ҳешовандон, дидаву дониста, ғайриқонуй аз мансаб озод намудан ё ба мансаби дигар гузаронидани кормандон;

8) пешниҳоди бартариҳои бо Қонун пешбининагардида зимни таъин ё пешбарӣ ба хизмати давлатӣ, таҳсил, фаъолияти илмӣ ва фаъолияти дигари ба онҳо монанд;

9) риоя накардани тартиби бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраршудаи баррасии муроҷиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳукуқӣ, ба эътибор нағирифтани бартарӣ, имтиёзҳо ва навбати бо санадҳои меъёрии ҳукуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраршуда ҳангоми ҳалли онҳо;

10) ҳангоми амалӣ намудани фаъолият ва ҳуқуқу ӯҳдадориҳои мансабӣ аз рӯи ғараз ва манфиати шахсӣ қабул кардани қарорҳо ва санадҳои дигари ғайриқонуй, содир намудани амалҳои ғайриқонуй, аз чумла ҷиҳати ба кор қабул намудан, аз кор озод намудани шахс ва амалҳои дигаре, ки ҳуқуқу манфиатҳои шахсони дигари воқеӣ ва ҳуқуқиро ҳалалдор месозанд ва ба онҳо зарар мерасонанд.

2. Содир намудани ҳуқуқвайронкунҳои дар қисми 1 моддаи мазкур пешбинишуда аз ҷониби шахсони барои иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё шахсони ба онҳо баробаркардашуда, агар дар кирдори онҳо таркиби ҷиноят ё ҳуқуқвайронкунии маъмури мавҷуд набошад, боиси ҷазои интизомӣ мегардад.

Моддаи 25. Ҳуқуқвайронкунҳои ба коррупсия алоқаманд ва ҷавобгарӣ барои онҳо

1. Кирдорҳои зерини шахси барои ичрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва шаҳсони ба он баробаркардашуда ҳуқуқвайронкунии ба коррупсия алоқаманд ҳисобида мешаванд:

1) аз шаҳсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ғайриқонунӣ талаб намудани ичрои шартҳои иловагӣ, пешниҳоди ҳӯҷҷатҳо ва талаботи дигари бо санадҳои ҳуқуқӣ пешбининагардида, ба вучуд овардани монеаҳои дигари сунъӣ ва ғайриқонунӣ зимни таъин (интихоб) ва (ё) пешбари шудан ба мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ, ҷобаҷогузорӣ, ҷойивазкунӣ, таҳсил, фаъолияти илмӣ ва ҳангоми амалий намудани ҳуқуқу уҳдадориҳо ва вазифаҳои дигари давлатӣ;

2) додани ваколатҳо оид ба танзими давлатии фаъолияти соҳибкори ва назорати фаъолияти соҳибкорӣ ба шаҳсони воқеӣ ва ҳуқуқие, ки ба чунин фаъолият машғуланд;

3) қабули подош дар шакли пул, хизматрасонӣ ва шаклҳои дигари барои фаъолияти ҳуд аз мақомоти давлатӣ, ташкилотҳое, ки шахси мазкур дар онҳо вазифаҳои даҳлдорро ичро намекунад, инчунин аз ташкилотҳои ғайритичоратӣ ва шаҳсони воқеӣ, агар бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад;

4) қабул кардани тухфа ва хизматрасониҳои дигари вобаста ба ичрои вазифаҳои давлатӣ ё вазифаҳои ба онҳо баробаркардашуда аз шаҳсони аз рӯи вазифа тобеъ, ба истиснои армуғон ва тухфаҳои дигари рамзи ҳангоми баргузории ҷорабиниҳои протоколӣ ва расмии дигар, ки арзиши умумиашон дар як сол аз сад нишондиҳанд ба ҷои ҳисобҳо зиёд нест, инчунин додани чунин тухфаву хизматрасониҳо ба шахси мансабдори болоӣ;

5) истифодаи бартарииҳои бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбининагардида дар гирифтани баргардонидани кредит ва қарзҳо, ҳаридани қоғазҳои қиматнок, молу мулк, пардоҳти андозҳои давлатӣ ва ичрои уҳдадориҳои дигар;

6) додани бартарӣ ё имтиёзҳои ғайриқонунӣ ё беасос ба шаҳсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ҳангоми таҳия ва қабули қарорҳо, ҷойгиркунии фармоишоти давлатӣ ва фармоишҳои дигаре, ки аз буҷети давлатӣ маблағгузорӣ мешаванд ва ё аз ҳисоби ташкилотҳои дигар, новобаста ба шакли моликияташон, тақсимоти воситаҳои пулий ва молӣ, захираҳои энергетикий ва табиий, пардоҳти андозҳо, баргардонидани қарзҳо ва ичрои уҳдадориҳои дигари пулий ва молӣ;

7) бе қарори мақомоти ваколатдори давлатӣ ба ҳуқуқи моликият ё ба истифодаи ташкилотҳои давлативу ғайридавлатӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятий ё шаҳсони воқеӣ ройгон додани захираҳои пулий ва молии давлатӣ;

8) бо мақсадҳои шаҳсӣ, гурӯҳӣ ва мақсадҳои дигари ғайрихизматӣ истифода намудани бино, воситаи нақлиёт ва алоқа, воситаҳои электронии алоқа ва захираҳои пулий ва молии давлатӣ;

9) ба фондҳои интихоботии номзадҳо ба вакилий ва ҳизбҳои сиёсӣ гузаронидани захираҳои пулий ва молии давлатӣ;

10) беасос ичро накардани дархост, пешниҳод, амр, дастур, қарор ва санадҳои дигари дар доираи ваколаташон қабулнамудаи мақомоти хифзи ҳуқуқ, мақомоти назоратӣ ва суд;

11) ба манфиати шахсӣ ё гурӯҳӣ истифода намудани маълумоте, ки ҳангоми ичрои вазифаҳои давлатӣ ба даст омадааст ва пажнӯни чунин маълумот манъ аст;

12) даҳолати ғайриқонунӣ ба фаъолияти субъектҳои ҳочагидор, ҳалалдор кардани мустақилият ва вайронкунии ҳуқуқу манфиатҳои онҳо, ғайриқонунӣ барҳамдигӣ ё азnavtashkilidighi онҳо, даҳолат ба таъин ё интихоб намудан ба мансаб ва ё аз мансаб озод намудани роҳбарон ва кормандони субъектҳои ҳочагидор, маҳдуд намудани рақобат дар бозори мол, ичрои кор ва хизматрасонӣ;

13) ғайриқонунӣ аз ҳисоб баровардан, риоя накардани тартиби баҳодиҳӣ, ба фурӯш баровардани молу мулқ, баргузор намудани музояда ва тендерҳо оид ба ҳусусигардонии молу мулки давлатӣ ва ҳариди давлатии мол, ичрои кор ва хизматрасонӣ, ки ба манфиати давлат, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ зарар расонидааст, инчунин аз тарафи роҳбарони ташкилотҳои давлатӣ ҳудсарона ба ичора додан ё фурӯхтани молу мулки давлатӣ, беасос вайрон намудани молу мулки ғайриманқули давлатӣ;

14) ғайриқонунӣ ё бо шартҳои ошкоро номувофиқ ба манфиатҳои давлат ва ташкилотҳо барои истифода ё ичора додани воситаҳои асосӣ, замин ва ё сарватҳои дигари моддию табиӣ ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ғайриқонунӣ рад намудан ҳангоми додан ё кашида гирифтани онҳо;

15) пинҳон намудан аз баҳисобгирий, ба расмият надаровардани ҳуқуқвайронкуниҳои маъмурии ошкоршуда, ғайриқонунӣ озод намудан аз ҷавобгарии маъмурий ё доир ба ин ҳуқуқвайронкуниҳо қабул намудани қарорҳои ошкоро ба кирдори содиршуда номувофиқ, инчунин ҷорҷӯй накардан вобаста ба ҷуброни зарари расонидашуда;

16) тартиб додан, ба расмият даровардан, тасдиқ намудан ё ба қайд гирифтани санад, аҳд, шартнома, эъломия ва ҳуҷҷатҳои аввалияи муҳосибавӣ ҷиҳати ҳариду фурӯш, тухфа кардан, иваз намудан, гарав, ичора, ҳусусигардонӣ, аз ҳисоб баровардан ва аҳдҳои дигар оид ба ихтиёрдорӣ, истифода ва интиқоли молу мулқ, ичрои кор ва хизматрасонӣ, ки дар онҳо нарҳ, миқдор, ҳачм, соли истеҳсол ва нишондиҳандаҳои дигари молу мулқ, ичрои кор ва хизматрасонӣ таҳриф карда шуда, ба ин восита ба манфиатҳои давлат, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ зарар расонида шудааст;

17) ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар татбиқи ҳуқуқу манфиатҳо ва уҳдадориҳои қонуниашон ба вучуд овардани монеаҳои сунъӣ, аз онҳо талаб кардани ҳуҷҷат ва маълумоте, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ пешниҳоди онро аз ҷониби ин шахсон пешбинӣ намекунад ё рад намудани ба онҳо додани чунин санаду маълумот, ки бо санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ пешбинӣ гардидааст, ба таъхир андохтани пешниҳоди маълумот, додани маълумоти нопурра ё нодуруст, ғайриқонунӣ ба гарав гирифтани ҳуҷҷатҳои ба онҳо мансуббуда;

18) ба мақомоти ҳифзи ҳукуқ пешниҳод накардани хабару маълумоти мавҷуда оид ба ҳуқуқвайронкуниҳои маъмурии ба коррупсия алоқаманд ё ҷиноятҳои ҳусусияти коррупсионидошта, ба истиснои ҳолатҳое, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст;

19) ба мақомоти барои баррасӣ ва қабули қарор ваколатдор пешниҳод накардан ё сари вакт пешниҳод накардани санад ва маводи тафтишу санчиш, ки дар онҳо оид ба ҳуқуқвайронкуниҳо маълумот мавҷуд аст, сарфи назар аз натиҷаи онҳо;

20) ичро накардани чорабинуҳои барномаҳои давлатии зиддикоррупсионӣ ва нақшай татбиқи онҳо;

21) ҳуқуқвайронкуниҳои дигаре, ки мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд эътироф карда шудаанд.

2. Ҷавобгарӣ барои содир кардани ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд аз рӯи ҳусусият ва дараҷаи ба ҷомеа ҳавғонкиашон бо қонунгузории меҳнат, гражданий, маъмурий ва ҷиноятӣ муайян карда мешавад.

Моддаи 26. Ҷавобгарӣ барои ҳуқуқвайронкуниҳои алоҳидаи ба коррупсия алоқаманд

1. Барои ба шахсони мансабдори давлатии барои ичрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва шахсони ба онҳо баробаркардашуда пешниҳод намудани неъматҳои моддиву ғайримоддӣ, хизматрасонӣ ва фоида гирифтани ҷиҳати моил кардани онҳо ба кирдори (ҳаракат ё беҳаракатии) муайян ба манфиати пешниҳодкунандай ин неъмату хизматрасониҳо ё шахсони дигар мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгарӣ муайян карда мешавад.

2. Агар нисбати шахсоне, ки неъматҳои моддиву ғайримоддӣ, хизматрасонӣ ва фоидаро ба шахсони мансабдори давлатии барои ичрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва шахсони ба онҳо баробаркардашуда мутобики қисми 1 моддаи мазкур додаанд, тамаъҷӯй ҷой дошта бошад ва дар ин бора ихтиёран ба субъектҳои бевосита ба коррупсия муқовиматкунанда хабар дода бошанд, онҳо аз ҷавобгарӣ озод карда мешаванд.

3. Барои саркашии бадқасданаи шахси барои пешбурди баҳисобгирии муҳосибавӣ ваколатдор ё роҳбари ташкилот аз амалиёти молиявию ҳочагидорӣ, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардаанд, ба расмият даровардан ё ба ҳуччатҳои ҳисботи молиявӣ, муҳосиботӣ ва оморӣ даровардани маълумоти таҳрифшуда оид ба фаъолият ё амалиёти молиявию ҳочагидорӣ, инчунин нобуд кардани ҳуччатҳои молиявӣ ва ҳуччатҳои дигари баҳисобгирий мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгарӣ муайян карда мешавад.

Моддаи 27. Кафолати дажнопазирии шахсе, ки дар муқовимат ба коррупсия мусоидат менамояд

1. Шахсе, ки дар бораи ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд ба мақомоти ваколатдори давлатӣ ҳабар додааст ё бо тарзи дигар дар муқовимат ба коррупсия мусоидат намудааст, таҳти ҳимояи давлат қарор дорад.

2. Иттилоот дар бораи шахсе, ки дар муқовимат ба коррупсия мусоидат намудааст, сирри давлатӣ буда, дар ҳолати зарурӣ мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешавад. Ошкор намудани ин сир боиси ҷавобгарии бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешинишуда мегардад.

3. Ҳимояи давлатии шахсе, ки дар бораи ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд ба мақомоти ваколатдори давлатӣ ҳабар додааст ё бо тарзи дигар дар муқовимат ба коррупсия мусоидат намудааст, мутобики Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи ҳимояи давлатии иштирокчиёни мурофиаи судии чинояти" таъмин карда мешавад.

Моддаи 28. Ошкор ва бартараф намудани сабаб ва шароитҳои барои содир кардани ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионӣ мусоидаткунанда

Субъектҳои бевосита ба коррупсия муқовиматкунанда мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон уҳдадоранд ҳангоми баррасии парвандаҳо оид ба ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионӣ сабаб ва шароитҳои барои содир кардани ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионӣ мусоидаткунандаро ошкор карда, ҷиҳати бартараф намудани онҳо ҷораҳои даҳлдор андешанд.

Моддаи 29. Қабули қарори дастаҷамъонаи хусусияти коррупсионидошта ва ҷавобгарӣ барои он

Барои қабули қарори хусусияти коррупсионидошта, ки дастаҷамъона қабул карда шудааст, мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгарӣ муайян карда мешавад.

Моддаи 30. Тартиби баҳисобгирии ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд

Ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб гирифта мешаванд.

БОБИ 5. БАРТАРАФ НАМУДАНИ ОҚИБАТҲОИ ҲУҚУҚВАЙРОНКУНИҲОИ БА КОРРУПСИЯ АЛОҚАМАНД

Моддаи 31. Ситонидани молу мулки ғайриқонунӣ гирифташуда ё арзиши хизматрасонии ғайриқонунӣ

Молу мулк ва арзиши хизматрасониҳои дар натиҷаи ҳуқуқвайронкунии ба коррупсия алоқаманд бадастовардашуда мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мусодира карда мешаванд ва ё ба фоидай давлат ё шахсе, ки аз ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд зарар дидааст, ситонида мешаванд.

Моддаи 32. Беэътибор донистани санадҳои ба коррупсия алоқаманд

Санадҳои дар натиҷаи ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд қабулгардида мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ташаббуси худи мақомот ё бо ҳуҷҷатҳои мавриди эътинои прокурорӣ, мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, мақомоти дигари ваколатдори давлатӣ аз ҷониби мақомоти барои қабули он ваколатдор ё мақомоти болоӣ ва ё аз тарафи суд беэътибор дониста мешаванд.

БОБИ 6. ҲАМКОРИИ БАЙНАЛМИЛАЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР САМТИ МУҚОВИМАТ БА КОРРУПСИЯ

Моддаи 33. Ҳамкории байналмилалии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия

Ҳамкории байналмилалий дар самти муқовимат ба коррупсия дар асоси принципҳои ҳамкорӣ мутобики санадҳои ҳуқуқии байналмилалии эътирофнамудаи Тоҷикистон бо мақсадҳои зерин амалӣ карда мешавад:

- муайян кардани шахсоне, ки дар содир намудани чиноятҳои коррупсионӣ гумонбар (айбдоршаванд) дониста шудаанд, ҷойи будубоши онҳо, ҳамчунин ҷойи будубоши шахсони дигаре, ки бо ҷунун чиноятҳо алоқаманданд;
- пешниҳод намудани ашё ё намунаи онҳо барои гузаронидани тадқиқот ё экспертизаи судӣ дар ҳолатҳои зарурӣ;
- мубодилаи маълумот доир ба масъалаҳои муқовимат ба коррупсия;
- муайян намудани молу мулки дар натиҷаи чиноятҳои коррупсионӣ бадастовардашуда ва баргардонидани онҳо;
- ҳамоҳангсозии фаъолият оид ба муқовимат ба коррупсия ва бартараф намудани оқибатҳои ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд.

БОБИ 7. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 34. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 35. Дар бораи аз эътибор сокит донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи мубориза бар зидди коррупсия"

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "[Дар бораи мубориза бар зидди коррупсия](#)" аз 25 июли соли 2005 (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2005, №7, мод. 402; с. 2007, №7, мод. 660; с. 2008, №10, мод. 800; с. 2011, №12, мод. 837; с. 2014, №3,

мод. 148; с. 2017, №1-2, мод. 8, мод. 9, №5, к. 1, мод. 297; с. 2019, №1, мод. 11, №4-5, мод. 216) аз эътибор соқит дониста шавад.

Моддаи 36. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмий мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

ш. Душанбе, 7 августи соли 2020 № 1714